

Ο ΠΑΡΑ ΤΩ, ΑΡΕΙΩ, ΠΑΓΩ,
ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΥΣ

Βαθμός Προτεραιότητας :

Αριθ. Πρωτ. 15

Εν Αθήναις τῆ 5^η Οκτωβρίου 1978

Πρὸς

Τὸν Δικηγορικὸν Σύλλογον Καβάλας

Καβάλαν

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 184/1978 ὑμετέρου ἐγγράφου ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ σᾶς γνωρίσωμεν τὴν ἡμετέραν ἀποφιν ἐπὶ τοῦ ἐν αὐτῷ ἐρωτήματος, ἔχουσιν οὕτω:

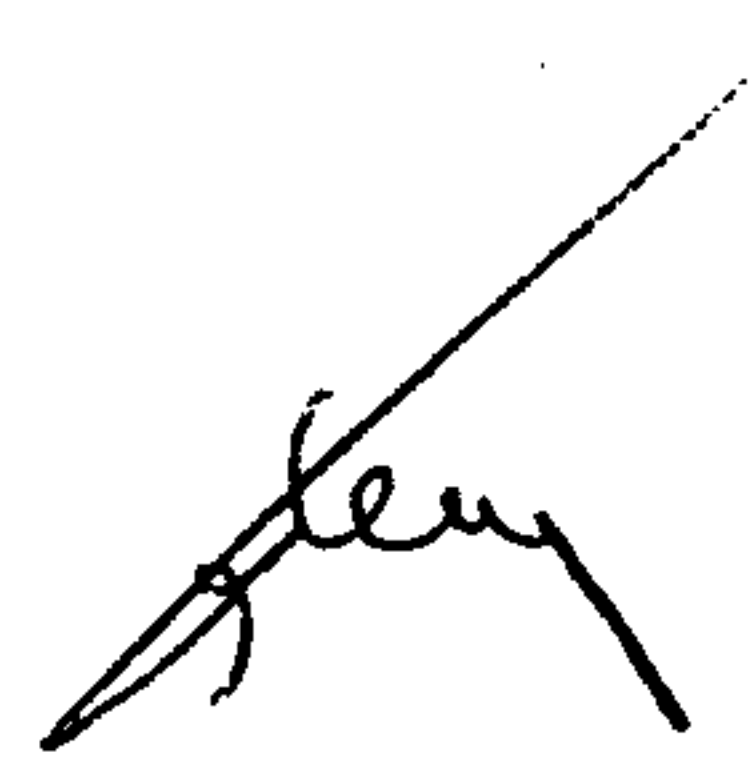
Διὰ τοῦ ἀρθροῦ 1 τοῦ Δ/τος τῆς 26/27-2-1953, ἐκδοθέντος ἐν ὄψει τοῦ ἀρθροῦ 10 τοῦ ν. 2292/53, συνεγχωνεύθησαν αἱ ἄνωνυμοι Τραπεζιτικαὶ Ἑταιρεῖαι ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν "Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος Α.Ε." καὶ "Τράπεζα Ἀθηνῶν Α.Ε." εἰς μίαν, ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν "Ἐθνικὴ Τράπεζα Ἑλλάδος καὶ Ἀθηνῶν Α.Ε.", ὡρίσθη δὲ δι' ἀρθροῦ 6 τοῦ ἰδίου διατάγματος ὅτι τὸ καταστατικὸν τῆς συνιστωμένης ἐταιρείας, ὅπερ θὰ περιέχῃ καὶ πᾶσαν ἄλλην διάταξιν σχετικὴν μετὰ τὴν σύστασιν, λειτουργίαν καὶ διάλυσιν αὐτῆς, θέλει ἐγκριθῆ συμφῶνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου περὶ Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ τῆς κειμένης ἐν γένει νομοθεσίας. Τὸ οὕτω καταρτισθὲν νέον καταστατικὸν ἐνεκρίθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 22883/19-3-1953 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορίου, συμφῶνως πρὸς τὴν ἄνωτέρω διάταξιν καὶ πρὸς τὰ ἀρθρα 34 τοῦ Ε.Ν. καὶ 4 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 174/63 δ/τος περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τοῦ ν. 2190/20 περὶ ἄνωνύμων Ἑταιρειῶν.

Ἐπηκολούθησε μετὰ ταῦτα τὸ ν.δ. 2510/1953 τὸ ὁποῖον ἐν ἀρθρῷ 1 αὐτοῦ ὡρίσεν ὅτι, προκειμένου περὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς νέας

Τραπεζης, τὰ τῶν ἀποδοχῶν αὐτοῦ, οἱ ὅροι ἐργασίας ἐν γένει, τὰ τῆς διαβαθμίσεως, ἐντάξεως, προαγωγῶν, ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως, λύσεως ὑπαλληλικῆς σχέσεως καὶ ἐν γένει πᾶν ὃ, τι ἀφορᾷ τὸ προσωπικόν καὶ τὴν διάρθρωσιν καὶ ὀργάνωσιν τῶν ὑπηρεσιῶν, ρυθμίζονται ἐξ ὑπαρχῆς δι' Ὄργανισμοῦ τῆς Τραπεζης ταύτης καταρτιζομένου ὑπὸ τοῦ Δ.Σ. αὐτῆς καὶ κυρουμένου διὰ δ/τος ἐκδιδομένου προτάσει τῶν ὑπουργῶν Ἔργασίας καὶ Ἐμπορίου.

Βάσει τῆς ἀνωτέρω διατάξεως ἐξεδόθη τὸ ὑπὸ χρονολογίαν 17/26 Σεπτεμβρίου 1953 διάταγμα διὰ τοῦ ὁποῦ ἐκυρώθη ὁ κατὰ τ' ἀνωτέρω καταρτισθεὶς καὶ ἐγκριθεὶς καὶ εἰς τὰ ἀνωτέρω θέματα ἀναφερόμενος Ὄργανισμός. Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα ἐπομένως ἔχει "Ὄργανισμόν" ἐγκριμένον διὰ διατάγματος ἐκδοθέντος κατ' ἐξουσιοδότησιν νόμου, οὐχὶ δὲ καὶ καταστατικόν ἢ "Κανονισμόν" περὶ ὧν γίνεται λόγος ἐν τῇ παραγράφῳ 6 τοῦ ἀρθρου 63 τοῦ Κώδικος Δικηγόρων. Ἐν ὄψει ὅθεν τῆς διατάξεως ταύτης ἥτις ὁρίζει ὅτι "ὁ Δικηγόρος δέν δικαιούται νὰ παρέχῃ ἐπί παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ τὰς ὑπηρεσίας αὐτοῦ εἰς πλεῖονα τοῦ ἑνὸς νομικῆ πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου καὶ τοιαῦτα ἰδιωτικοῦ Δικαίου ἔχοντα καταστατικόν ἢ κανονισμόν ἐγκριμένον διὰ Νόμου ἢ διὰ Δ/τος κατ' ἐξουσιοδότησιν νόμου, ἔρευνητέον εἶναι τί ἐννοεῖται ὡς νομοθέτης διὰ τοῦ ὅρου "Κανονισμός".

Αἱ ἐννοιαὶ τῶν ὄρων "Κανονισμός" καὶ "Ὄργανισμός" δέν εἶναι βεβαίως καθωρισμέναι διὰ νομικῆς τινος διατάξεως, διὸ καὶ οὐχὶ σπανίως συμπλέκονται ἢ ταυτίζονται. Ὡς "Κανονισμός" νομικοῦ προσώπου συνήθως τιτλοφορεῖται τὸ σύνολον τῶν διατάξεων, αἵτινες διέπουν τὴν ὑπηρεσιακὴν κατάστασιν τῶν ὑπαλλήλων αὐτοῦ (διορισμόν, προαγωγήν κ.λ.π.), τὰς ἀποδοχάς, τοὺς ὅρους ἐργασίας καὶ πᾶν ἐν γένει ὃ, τι ἀφορᾷ εἰς τὸ προσωπικόν τοῦ νομικοῦ προσώπου (λ.χ. Γεν. Κανονισμός Προσωπικοῦ ΟΤΕ Β.Δ. 22/12/1951). Ὡς "Ὄργανισμός" δὲ τὸ σύνολον τῶν διατάξεων, αἵτινες ρυθμίζουν τὴν ὀργάνωσιν καὶ τὴν διάρθρωσιν τῶν ὑπηρεσιῶν, τὰς

ἀρμοδιότητας αὐτῶν καί πᾶν ἐν γένει ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τήν λειτουργίαν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ νομικοῦ προσώπου (λ.χ. Ὑπηρεσιακός Ὀργανισμός τοῦ ΟΤΕ τῆς 12-7-1976). Δέν ἀποκλείεται ὅμως πάντα τὰ ἀνωτέρω θέματα νά διέπωνται καί νά ρυθμίζονται ἀπό ἐνιαῖον σύνολον διατάξεων ὑπὸ τόν τίτλον, εἴτε "κανονισμός, εἴτε "ὄργανισμός", τοιοῦτον δέ σύνολον διατάξεων περιλαμβάνει καί ὁ ἐγκριθείς, κατὰ τ' ἀνωτέρω, διά Δ/τος "Ὀργανισμός" τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, διότι αἱ διατάξεις αὐτοῦ ἀναφέρονται ὅσον εἰς τήν ὑπηρεσιακὴν κατάστασιν τῶν ὑπαλλήλων, ὅσον καί εἰς τήν ὀργάνωσιν καὶ διάρθρωσιν τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτῆς.

Ἐν τῇ προδιαληφθεῖσῃ διατάξει τῆς παραγράφου β' τοῦ ἀρθροῦ 63, ὡς "Κανονισμόν" ἐννοεῖ ὁ νομοθέτης τὸ σύνολον τῶν διατάξεων, αἵτινες ρυθμίζουν τήν ἐσωτερικὴν ἐν γένει ὑπηρεσίαν τοῦ νομικοῦ προσώπου. Τοῦτο προκύπτει καί ἐκ τῆς εἰσηγητικῆς πρὸς τὴν Βουλὴν τῶν Ἑλλήνων ἐκθέσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ἐπὶ τοῦ ν. 3026/54 "περὶ Κώδ. Δικηγόρων" ἐν τῇ ὁποίᾳ τονίζεται ὅτι διὰ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως θεσπίζεται ἡ ἀπαγόρευσις τῆς πολυθεσίας τῶν δικηγόρων προκείμενου περὶ νομικῶν προσώπων Δημοσίου Δικαίου καὶ τοιοῦτων Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, ἔχόντων καταστατικόν ἢ "Κανονισμόν ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας" ἐγκειρισμένον διὰ νόμου. Ἀπέβλεψε δηλοῦν ὅτι ὁ νομοθέτης διὰ τὴν ἐξομοίωσιν τῶν νομικῶν προσώπων Ἰδιωτικοῦ Δικαίου πρὸς τὰ τοιαῦτα Δημοσίου Δικαίου ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς πολυθεσίας τῶν δικηγόρων, εἰς τὸ ἂν ταῦτα ἔχουν ἐγκειρισμένον διὰ νόμου ἢ δ/τος, εἴτε καταστατικόν (κατὰ τὸ ἀρθρ. 2 τοῦ ν. 2190/1920), εἴτε σύνολον διατάξεων ρυθμιζουσῶν τὴν ἐσωτερικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ νομικοῦ προσώπου, τὸ ὅποῖον σύνολον ἀποκαλεῖ "Κανονισμόν". Καί τοῦτο διότι, ἀφ' ἑνὸς μὲν τὰ νομικὰ ταῦτα πρόσωπα εἶναι κατὰ κανόνα οἰκονομικῶς ἰσχυρά, ἀφ' ἑτέρου δέ, διὰ τῆς τοιαύτης ἐγκρίσεως κατοχυροῦται καί διασφαλίζεται καί ἡ θέσις τῶν δικηγόρων, οἵτινες προσφέρουν πρὸς αὐτὰ τὰς ὑπηρεσίας των. Ἐντεῦθεν καθίσταται πρόδηλον ὅτι δέν ἀποκλείεται ἡ ἐφαρμογὴ τῆς μνησθείσης παραγράφου β', ἂν τὸ σύνολον τῶν ἐν λόγῳ διατάξεων δέν φέρῃ τόν τίτλον "Κανονισμός", ἀλλὰ "Ὀργα-

νομοσ" **Εφ' ὅσον ἐπομένως εἰς τὸν ἐγκριθέντα δια Δ/τος, "Ὀργανισμόν"**
πῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς διαλαμβάνονται διατάξεις διέπουσαι ὅχι μόνον
τὴν ὑπηρεσιακὴν κατάστασιν πᾶν ὑπαλλήλων αὐτῆς ἀλλὰ καὶ πῆν διοργά-
νωσιν καὶ λειτουργίαν τῶν ὑπηρεσιῶν πῆς, ἤτοι τὴν ἐσωτερικὴν ἐν γέ-
νει ὑπηρεσίαν, εἶναι οὗτος ἀναμφισβητήτως "Κανονισμός" ἐν πῆ ἐννοίᾳ
πῆς παρὰ 6 τοῦ ἀρθροῦ 63 τοῦ Κ.Δ.

Δικηγόρος ὄθεν παρέχων πρὸς πῆν Ἑθνικὴν Τράπεζαν πῆς
Ἑλλάδος τὰς ὑπηρεσίας του ἐπί παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ, δὲν δικαιου-
ται νὰ παρέχη ταύτας (ἐπί παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ) καὶ εἰς ἕτερον
νόμικόν πρόσωπον ἰδιωτικοῦ Δικαίου, τὸ ὁποῖόν ἔχει, εἴτε καπαστατι-
κόν, εἴτε "Κανονισμόν" (ἢ "Ὀργανισμόν") ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας, ἐγκρι-
μένον, διὰ νόμου ἢ διὰ Δ/τος.

Δοθέντος, δέ ὅτι κατὰ τὴν μνησθεῖσαν διάταξιν ἀπαγορεύεται
ἡ παροχὴ τοιοῦτων ὑπηρεσιῶν καὶ εἰς δύο συγχρόνως νομικά πρόσωπα
Δημοσίου Δικαίου, εἶναι πρόδηλον ὅτι (διὰ τὴν ταυτότητα τοῦ σκεποῦ)
δὲν δικαιουται, ὁ οὕτω παρέχων πρὸς τὴν ἐν λόγω Τράπεζαν τὰς ὑπηρε-
σίας του Δικηγόρος, νὰ παρέχη ταύτας συγχρόνως καὶ εἰς νόμικόν πρό-
σωπον Δημοσίου Δικαίου ἐπί παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ.

Μετά τιμῆς

Ἐφ' Ἀντεισαγγελεὺς τοῦ Ἄρεθου Πάγου

Λεωνίδας Παπακαρυᾶς